

Om ekonomisk tillsyn

Elin Roos, sektionschef

Sektionen för marknadstillsyn

2021-03-12

Sjö och luftfart - ekonomisk tillsyn

- Varför ekonomisk tillsyn?
- Inom vilka områden bedriver Transportstyrelsens avdelning Sjö- och luftfart ekonomisk tillsyn? Olika former av ekonomisk tillsyn
- Ekonomisk tillsyn under branschkriser

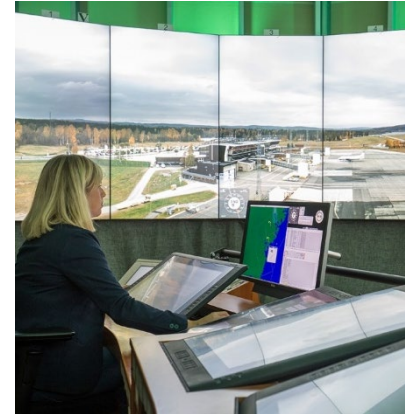

Varför ekonomisk tillsyn?

- Oberoende granskning i relation till ett ekonomiskt krav i ett regelverk (ofta ett EU-regelverk)
- Säkerställa tillräckliga ekonomiska förutsättningar
- Koppling mellan finansiell ställning och säkerhet
- Tillse att en korrekt kostnad ersätts
- Tillse att tillvägagångssättet är transparent, objektivt och icke diskriminerande

Inom vilka områden bedriver Transportstyrelsens avdelning Sjö- och luftfart ekonomisk tillsyn?

- Operativ licens för flygbolag
- Flygtrafiktjänster
- Gemensamt avgiftsutjämningsystem för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage (s k GAS)
- Markttjänster på flygplatser
- Flygplatsavgifter
- Hamntjänster

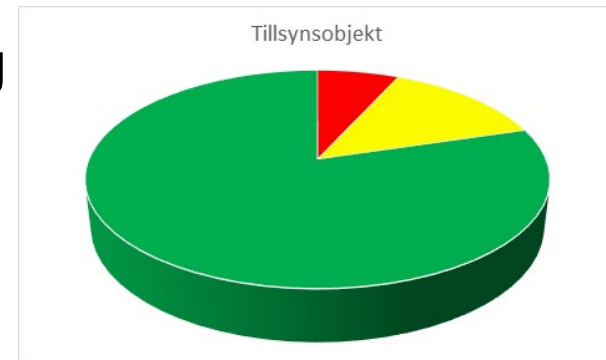
Operativ licens för flygbolag

- Alla bolag som mot betalning utför lufttransport av passagerare, post och/eller gods inom EU måste ha en operativ licens (OL)
- Styrande regelverk är EU förordning 1008/2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen.
- Ekonomisk granskning görs
  - vid utfärdande av nytt tillstånd,
  - årlig tillsyn,
  - förändringar i verksamheten,
  - indikationer om ekonomiska problem

Operativ licens - riskbaserad tillsyn

Granskningsmodell bygger på att granskningen utförs i tre steg:

- Granskningsnivå 1 – den miniminivå som bolaget ska uppfylla för att anses nå upp till regelverkets krav
- Granskningsnivå 2 – en utökad granskning av ett eller flera kriterier
- Granskningsnivå 3 – fördjupad granskning

Flygtrafiktjänster

- Reglerat i förordning EU 2019/317 och (EU) 2017/373
- Totalt 39 leverantörer av flygtrafiktjänst (bl a LFV, ACR, SMHI, Sjöfartsverket, flygplatser),
- Kostnadsbasen omfattar ca 2,5 mdr/år
- Tillsyn över systemet för undervägsavgifter och prestationsplan för flygtrafiktjänst
- Tillsyn av certifikat - leverantörer av flygtrafiktjänst ska kunna fullgöra sina ekonomiska åtaganden

Avgiftssystem för säkerhetskontroll (GAS)

- Reglerat i förordning (EG) nr 300/2008 om den gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten samt i lag och förordning om luftfartsskydd
- Avgiftsutjämningsystem – samma avgift ska tas ut från passageraren oavsett från vilken flygplats resenären reser ifrån
- 36 flygplatser omfattas, varav 27 aktörer
- Omsättningen i systemet ca 830 mkr/år
- Flygplatser erhåller ersättning för skäligena kostnader
- Kostnader ligger till grund för den s k GAS-avgiften
- Årlig riskbaserad granskning utifrån nyckeltalsanalyser

Källa för foto:

:<https://www.travelreport.se/2015/02/21/forandra-d-sakerhetskontroll-vid-swedavias-flygplatser/>
Jonas Borg

Markttjänster på flygplatser

- Utgår från lag (2000:150) om markttjänster på flygplatser, direktiv 96/67/EG
- Tillträdet till marknaden för markttjänster ska vara fritt.
- Beslut som fattas, villkor som uppställs och ersättningar ska bestämmas utifrån skäl som är relevanta, objektiva, genomblickbara och icke-diskriminerande.
- Tillsynen kan omfatta t.ex. tillträde till anläggningar och prismodeller

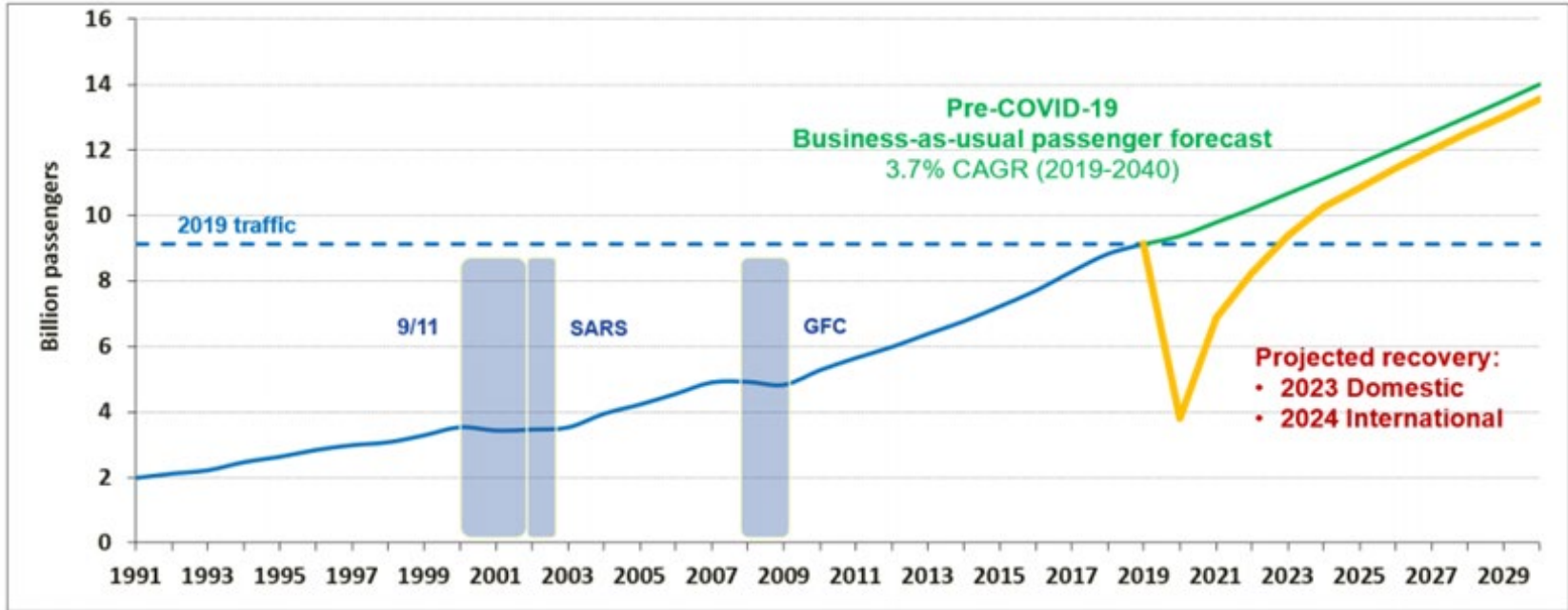
Flygplatsavgifter

- Utgår från lag (2011:866) om flygplatsavgifter, direktiv 2009/12/EG
- Flygplatsens användare ska behandlas på ett likvärdigt sätt
- Flygplatsens ledningsenhet ska samråda med flygplatsanvändarna om tjänster och avgifter
- Informera flygplatsanvändarna om vilket underlag som har använts för att fastställa systemet för flygplatsavgifter eller nivån på avgifterna.
- Varje part som berörs av ett beslut om flygplatsavgifter får hänskjuta beslutet till Transportstyrelsen för prövning.

Hamntjänster

Utgår från förordning EU 2017/352 och Lag (2019:152) med kompletterande bestämmelser till EU:s hamntjänstförordning

Transportstyrelsens tillsyn omfattar - klagomål angående beslut eller enskilda åtgärder som fattats eller vidtagits enligt denna förordning

* The business-as-usual (BAU) forecast represents the comparative baseline and is derived from the adjusted World Airport Traffic Forecasts (WATF) 2019–2040 considering latest insights provided by ACI Regional offices and other inputs.

** Estimated passenger traffic volumes scenarios based on a broad range of inputs provided by ACI Regional offices and industry experts

Source: ACI World

Ekonomisk tillsyn under branschkriser

Likviditetsproblem

Flygbolag med ekonomiska problem

Avgiftssystem med underskott

Tack för uppmärksamheten
Frågor?